

PEDAGOGISKT MATERIAL

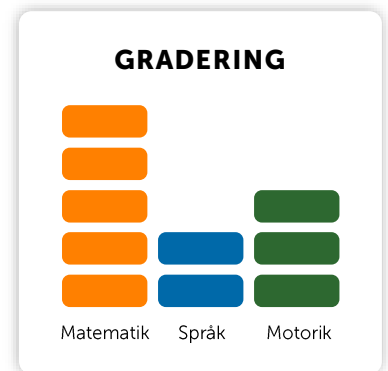
SYFTE OCH MÅL

- Utveckla förståelse för siffror, tal och antal.
- Utforska och använda matematiska begrepp.
- Utveckla förmåga att lösa matematiska problem.
- Utforska geometri och mönster.
- Uppmuntra matematisk lek och främja kreativt tänkande.

Talblock 1–10

Art.nr. 136759

LEKTIONSFÖRSLAG

Med dessa talblock kan man bygga karaktärerna ett till tio med kuber som man också kan sätta klistermärken på. Börja med att bygga ihop kuberna tillsammans och prata om vad som är speciellt med varje siffra. Spåra varje siffra med fingret. Titta också på respektive karaktärskort och se var på tallinjen siffran finns.

Använd aktivitetskorten: Aktivitetskorten är numrerade och tränar på olika sätt taluppfattningen, att räkna och känna igen siffror. Korten följer en progression från att man lär sig om siffrorna och att koppla dem till rätt antal till att dela upp tal, träna de olika räknesätten och problemlösning. Korten är färgkodade, de första elva är röda och handlar om siffrorna ett till fem, resten är orangea och har övningar till siffrorna sex till tio.

Jobba med aktivitetskorten, siffrorna 0-5.

Kort 1 röd cirkel: Titta på kortets vänstersida och prata om vad ni ser. En sol, ett träd, en myra, en val och en fågel. Diskutera storleken. Valen och trädet är större än de övriga men deras antal är fortfarande ett. Sätt en kub i den röda kvadraten. Titta sedan på högra sidan av samma kort, där är det två av varje. För att spela tennis eller cykla på tandemcykel behöver man vara två. Flytta över kuberna till en av de orangea kvadraterna på högra sidan, då märker ni att det fattas en. Ta en till kub och bygg ihop så att det blir två. Utveckla gärna genom att visa att tvåan kan delas upp i två ettor.

Kort 2 röd cirkel: Här tränas man på siffrorna ett, två och tre. De placeras på muggarna i olika ordning. Uppmärksamma att två är större än ett och att tre är störst.

Kort 3 röd cirkel: På detta kort tränas siffran fyra och att den kan byggas på höjden men också som en kvadrat.

Kort 4 röd cirkel: Sätt kuber på varje vagn i tåget från ett längst bak till fem längst fram. Se på antalet fönster på vagnarna och på den femuddiga stjärnan som kör loket. Träna på att kombinera kuberna ett till fyra på olika sätt för att bli fem.

Kort 5 röd cirkel: Ha siffrorna ett till fem byggda framför er och sätt dem sedan i rätt ordning från vänster till höger i rutnätet. Träna på talföljden och att se att det blir en mer hela tiden när man går från vänster till höger.

Kort 1 rött löv: Ta fram eller bygg ihop siffrorna ett till fem på höjden, så som de syns längst ner på kortet. Försök sedan att lista ut vilken formation som matchar rätt antal. Prova att bygga om och para ihop med rutorna på kortet.

Kort 2 rött löv: Ha de byggda karaktärerna ett till fem framför er. Titta på kortets rutor de har olika färg, placera karaktärerna på rätt färg och se att två ettor blir två, en tvåa och en etta blir tre o.s.v.

Kort 3 rött löv: Träna på begreppet en mindre och en mer. Femman står framför en stor sten och där är ett mystiskt hål om man lutar sig över ramlar en kub av. Vad blir det då? Det blir fyra, en gång till då är det bara tre kvar och fortsatt så. På andra sidan stenen kommer kuberna upp och bygger på och blir en mer varje gång. Träna på att skriva vad som händer $5-1=4$, $4-1=3$ och $1+1=2$, $2+1=3$ o.s.v.

Kort 4 rött löv: Träna mer än och mindre än. Monstret vill leka med den största siffran. Sätt siffrorna på olika sidor om monstret, jämför, diskutera och lek.

Kort 5 rött löv: Träna på att dela upp tal ett till fem på olika sätt. Maskinen på kortet delar upp siffrorna i två delar. Använd en avtorkningsbar penna och skriv direkt på kortet till exempel $3=1+2$.

Kort 1 röd triangel: Kortet visar fyra fat med kakor. Tre, två, en och att noll är när det inte finns några kakor alls.

Jobba med aktivitetskorten, siffrorna 6-10:

Kort 2 orange triangel: Träna här på att dela upp talet sex på olika sätt. Talblocket sex vill fånga de sex fåren och behöver dela upp sig i sex olika delar för att kunna fånga alla sex får. Prova att dela sexans talblock på olika sätt $3+3$, eller $2+2+2$ eller $1+1+1+1+1+1$.

Kort 3 orange triangel: Titta på regnbågen, vilka färger har den? Hur många färger har den? Ta fram talblocken ett till sex, ser ni något mönster? Räkna också objekten framför talblocken.

Kort 4 orange triangel: Upptäck talet åtta och bygg ihop åtta kuber på olika sätt efter figurerna på kortet.

Kort 5 orange triangel: Bygg ihop fyra respektive nio kuber som kvadrater. Jämför dem. De har båda fyra lika långa sidor och fyra hörn. Vill man kan man visa att fyra är uppbyggd av två grupper om två och nio är uppbyggd tre grupper om tre.

Kort 6 orange triangel: Talet tio tränas både som tio kuber men också som ett tiotal. Jämför ett och tio: Vad är lika? De har båda en etta men skillnaden är att tio har en nolla efter. Bygga och jämför på kortet.

Kort 7 orange triangel: Träna udda och jämna tal. Bygg talblocken så att de är två kuber breda. Ställ upp dem och jämför dem. Vartannat tal är jämna upptill, det är de jämna talen. De som har en ensam kub högst upp är de udda. Sätt dem på varsin sida av bollplanen.

Kort 8 orange triangel: På vilka olika sätt kan man bygga tio. Prova olika kombinationer av talblocken, Använd kortet som referens.

Kort 9 orange triangel: Ha alla talblocken framme. Titta på kortet, där finns runda figurer i olika antal. Räkna dem och para ihop talblocken med samma antal figurer.

Kort 10 orange triangel: Ta fram talblocken ett till tio. Ställ dem bakom varandra med tio främst. Alla de övriga göms bakom. På kortet finns också en övning där man kan prova vilka av talblocken som kan komma in genom "fyra-dörren". Experimentera genom att bygga på olika sätt.

Kort 1 och 2 orange kvadrat: Prova att dela upp och bygga ihop talblocken på olika sätt. Rutorna på korten finns som stöd.

Kort 3 orange kvadrat: Använd alla tio talblocken. Ställ upp dem på startlinjen med ett längst till vänster och tio till höger. Lek att de olika talblocken tappar olika antal kuber när det kör loppet, hur många blir det kvar och vem vinner? Lek och fantisera. Går det snabbt eller sakta för talblock ett?

Kort 4 orange kvadrat: Alla talblocken ska användas men ta först bara fram sex till tio. Använd kortet och visa att talblocken sex till tio alla är gjorda av fem och ett antal till. Skriv direkt på kortet men en avtorkningsbar penna. Om det istället är talblock sex till tio som saknas kan man bygga dessa genom att kombinera talblocken ett till fem. Händerna och fingrarna i bakgrunden på kortet kan hjälpa till när man ska räkna.

Kort 5 orange kvadrat: Träna på olika kombinationer av talet åtta. Färgerna visar vilka talblock som tillsammans blir åtta.

Kort 6 orange kvadrat: Besök "2D- landet" och låt talblocken bli tvådimensionella figurer. Räkna sidor och hörn. Talblock ett blir en cirkel, talblock fem en pentagon o.s.v.

Kort 7 orange kvadrat: Fortsätt mönstret. Börja sätt talblock från vänster på kortet. Titta på färgen på rutan och bygg klart de olika mönstren. Träna på att skapa egna mönster.

Kort 8 orange kvadrat: Titta först på tallinjen längst ner på kortet. Vilken siffra saknas? Den siffran har det stora monstret i sin mage. Använd linjerna och skriv (eller sätt ditt talblock) och gör olika utmaningar till exempel $2 + ? = 5$, gissa vilket tal som är i monstrets mage.

Kort 9 orange kvadrat: Speglarna gör att allt blir dubbelt. Sätt till exempel talblock ett framför första spegeln, vad blir dubbelt?

Kort 10 orange kvadrat: Lista ut vilka talblock som gömmer sig på kortet.

BEGREPP

siffrornas namn, antal, kvadrat, kub, jämna tal, udda tal, geometriska figureernas namn, tallinje, dubbelt, en mer, en mindre, ordningstalen

YTTERLIGARE TIPS OCH IDÉER

Till detta material finns en tecknad TV-serie med engelskt tal. Avsnitten finns att hitta på <https://www.learningblocks.tv/numberblocks/episodes> och varje avsnitt knyter an till aktivitetskorten.

Utifrån figurerna i TV serien kan man prata om vad som är speciellt för varje siffra en liten beskrivning av karaktärerna finns här.

0= Noll är ingenting, siffran som beskriver när det inte finns något.

1= Ett är den första siffran och det minsta men den modigaste.

2= Två är när du behöver en vän och tillsammans kan man göra vad som helst.

3= Trean är en riktig artist och uppträder hela tiden 1,2,3- look at me!

4= Fyran är snäll och stabil, gillar att hjälpa till och är alltid redo att bli en kvadrat.

5= Siffran fem är en riktig stjärna, hon får alltid "high five" av sina vänner.

6= Siffran sex älskar sin tärning och slår tärningen för att få alla att vara med och leka.

7= Talblock sju träffades av en regnbåge och innehåller regnbågens alla färger.

8= Åttan är känd för sitt superhjältenamn "Octoblock", han har åtta armar och rör sig snabbt.

9= Nian kan vara en kvadrat precis som nummer fyra. Ha nyser ofta och behöver ha nio näsdukar redo.

10= Talblock tio är underbar, hon har två stora händer, kan räkna ner från tio och åka ut i rymden.